

BÜTÜNCÜL PSİKOTERAPİ

10. DÖNEM

MART DERS NOTLARI

Editör

Dr. Tahir ÖZAKKAŞ

Ahmet ÇORAK

Mustafa TUNCER

Betul SEZGİN

Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları: 121

Bütüncül Psikoterapi 10. Dönem Mart 2012 Ders Notları

ISBN 978-605-5241-87-2

Copyright© Psikoterapi Enstitüsü

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının izni olmaksızın tümüyle veya kısmen yayımlanamaz, kısmen de olsa çoğaltılamaz ve elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

Birinci baskı: Aralık 2013

Editör: Tahir Özakkaş

Yayıma hazırlayan: Sevgi Çorabatur & Menekşe Arık

Katkıda Bulunanlar: Emin Komşal

Baskı: İklim Ofset

Nişanca Mah. Arpacı Hayrettin Sok. No:21 Eyüp/İstanbul

Tel: 0212 577 77 45

www.iklimmatbaa.com

PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ EĞİTİM ARAŞTIRMA SAĞLIK
ORGANİZASYON VE DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.

Eğitim ve Kongre Merkezi: Fatih Sultan Mehmet Cad. No:285 Darıca-
KOCAELİ

Tel : 0262 653 6699 Fax : 0262 653 5345

Merkez: Bağdat Caddesi No: 540/8 Bostancı-İSTANBUL / TÜRKİYE

Tel : 0216 464 3119 Fax : 0216 464 3102

www.psikoterapi.com - www.psikoterapi.org - www.hipnoz.com

SUNUŞ

Insanlık tarihi boyunca, her toplumda psikolojik rahatsızlıkları tedavi etmeye yönelik girişimler olmuştur. Bu alanda yapılan girişimler sonucu ortaya çıkan pek çok farklı ekolün savunucuları, kendi ekollerini yüceltme ve diğer ekolleri küçümseyerek ötekileştirme yoluna gitmiştir. Ancak buna rağmen farklı yaklaşımlardan bilgiler edinerek kuramını zenginleştirmeye ve bu alanda çalışmalar yapmaya başlayan öncü terapistler, psikoterapide bütünlüşmeyi sağlayarak alandaki bölünmeleri büyük oranda azaltmıştır.

Bütüncül psikoterapi, hastanın bilişlerinin, davranışlarının, kişiliğinin ve duygusal süreçlerinin yeniden düzenlenmesine yardımcı olmak için pek çok farklı ekolden faydalanarak daha gerçekçi, uyumlu ve esnek bir çalışma alanı sunar. Eğitimi verdiğimiz bütüncül psikoterapi, zamanzaman eklektik ve asimilatif, genellikle de entegratif ve ortak faktörler üzerine kurulmuş bütüncül bir yaklaşımı içerir. Bireye, teori odaklı değil danışan odaklı bakmaya çalışan bütüncül psikoterapiler, farklı yaklaşımların bileşenlerini bir araya getirerek terapisti geniş bir vizyona ulaştırır.

Bu amaçtan yola çıkarak, çeşitli bilimsel etkinlik, araştırma, eğitim ve yayın çalışmalarıyla, ülkemizde bütüncül psikoterapi uygulamalarının gelişimine öncülük etmekten gurur duyuyoruz. Elinizdeki bu ders notları, ruhsal bozuklukların tedavisinde tek bir psikoterapi yaklaşımına bağlı kalmaktansa elindeki veriyi kullanarak uygulanabilecek en iyi tekniği ve teoriyi arayan bütüncül yaklaşımlı terapistler yetiştirme adına verilen Bütüncül Psikoterapi Teorik

Eğitimi 10. Grubunun mart ayı deşifrelerini sunmaktadır. Bu ders notları, eğitim deşifresinin derlemesi olma özelliğiyle dünyada eşi benzeri görülmemiş bir yayın niteliği de taşımaktadır.

Bu ders notlarında Masterson kuramı ve şizoid kendilik bozukluğu konuları ele alınmaktadır.

Bütüncül psikoterapiler de insanın ruhsal yapısının gelişiminde olduğu gibi zamanla özerkleşecek, bireyselleşecek ve ayrışarak psikoterapi ruhunu ayakta tutacaktır.

Psikoterapi uygulayıcıları için önemli olduğunu düşündüğümüz bu eğitim ders notlarını, sizlerin ilgisine sunmaktan kıvanç duymaktayız. Keyifli okumalar dileriz...

Tahir ÖZAKKAŞ
Psikoterapi Enstitüsü Başkanı

İÇİNDEKİLER

MART 2012 1. GÜN

1 MASTERSON KURAMININ TARİHSEL SÜRECİ	1
2 TERK DEPRESYONU	36
3 KENDİLİK PSİKOLOJİSİNDE ANNE MODELLERİ	85
4 BİR VAKA İNCELEMESİ DEVAM.....	146

MART 2012 2. GÜN

5 MASTERSON KURAMININ TARİHSEL SÜRECİ	209
6 MASTERSON KURAMINDA UYGULAMA EVRESİ	258
7 ŞİZOİD KENDİLİK BOZUKLUĞUNUN KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ	293
8 ŞİZOİD BİR VAKANIN ANALİZ SÜRECİ	343

MART 2012 3. GÜN

9 ŞİZOİD BİR VAKA SUNUMU	383
10 NARSİZM.....	428
11 TEDAVİ.....	492
12 VAKA SUNUMU.....	532
EK-1 BİR VAKA ÖRNEKLEMESİ.....	578

Mart 2012

1. GÜN

1

MASTERSON KURAMININ TARİHSEL SÜRECİ

Tahir Özakkaş: Günaydın arkadaşlar.

Kursiyer: Kursiyer A. Amerika'dan gelmiş. Hoş geldin.

Tahir Özakkaş: Hoş geldiniz. Uzun bir ayrılık döneminden sonra sizlerle tekrar buluştuk. Dersleri ve burayı özlediğinizi düşünüyorum. Katılıyor musunuz?

Kursiyerler evet diye cevap verdiler.

Tahir Özakkaş: Uyuşturucuyu yeteri kadar aldınız o zaman. Aylık bağımlılık dozunda artık biz de uyuşturucuyu vereceğiz. Uyuşturucular ikiye ayrılır, olumlu ve olumsuz uyuşturucular olarak. Sabahları kalktığınızda hayata acıkıyorsanız, hayatı özlüyorsanız, o hayatı yaşamakla ilgili çılgınca bir duygu hissediyorsanız bu çok güzel ve olumlu bir uyuşturucudur. Çünkü beynin istek ve arzu merkezi tektir. Haz merkezi tektir, endorfin merkezi tektir, dopaminerjik sistem tektir. Bütün bağımlılıklar ve özlemler o merkezden aktive olur. O merkezin aktive olması ve sizi bir şeye motive etmesi aslında bağımlılıktır. Siz bu bağımlılığı hayata acıkmak yerinde sabah kalktığınızda kendi istek ve arzularınızı hayata taşımak

üzere, hayatı şekillendirme duygusu ile yönlendiriyorsanız çok olumlu bir bağımlılık içerisindeyiz.

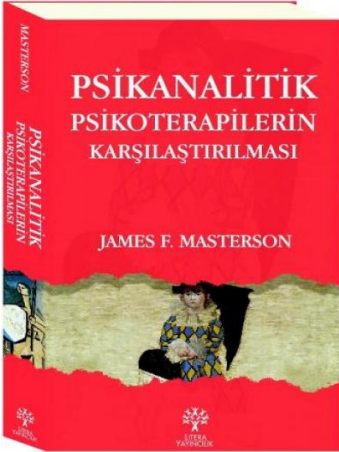
Ama bu bağımlılığınız (Benim gibi) oburluk düzeyinde yemek yemeye yöneliyorsa linki oraya bağlamışsanız, alış veriş çılgınlığına bağlamışsanız, bir takım patolojik özelliklere bağlamışsanız. Dürtü kontrol bozukluklarına bağlamışsanız kötü bir bağımlılıktır. Hayata engel olan, size takoz olan, hayatınızı yönetmek ve yönlendirmek konusunda sizi aciz bırakan bir bağımlılığa dönüştürülmüştür.

Bu ayki dersimizin ana konusu aslında sabah hayata acıkan insanlarla, acıkmayan insanlar arasındaki farktır. Hayata acıkmak terimini çok seviyorum. Kendim bulduğum ve içimdeki duyguyu ifade eden bir terimdir. Bütün bu aya kadar anlattıklarımız bu ay tekrardan yeni bir düğüme yeni bir entegrasyona ve yeni bir birleşmeye tabi olacak. Eğer bundan önceki ayları biraz kavramış anlamış ve hissetmişsek bu ay onların hepsinden meyvelerini derleyip bir potanın içerisinde hoş bir şekilde nasıl entegre edildiğini sayın Masterson sayesinde öğrenmiş ve görmüş olacağız. Belki biraz da bizim, kültürümüzün, bilgilerimizin tecrübelerimizin, ülke insanımızın şartlarımızın katkılarımız olacak. Yani Masterson'ın erişemediği ulaşamadığı bizim toplumumuzdaki insan tipolojisinin farklı varyasyonlarını bu arada değerlendirmiş olacağız.

İki tane hayatımızı belirleyen temel kelime; Ayrışma ve Bireyleşme. Separation ve individuation. Bu iki kelime gerçekten hayatımızın en temel noktasıdır. Masterson işte bu iki kelimeyi yakalamış. İnsanların bir ötekenden nasıl ayrıştığını ayrıştıktan sonra bir birey olarak iradesini kullanıp hayata nasıl karar verdiğini verdiği kararların kendisine ait olduğu duygusunu nasıl hissettiği üzerine vurgu yapmıştır. İşte bu ayrışma ve bireyleşme bundan sonra eli-

mizde bir bayrak olarak bir flema olarak her zaman dolanacak. Bu iki kelimeyi çok sık duyacağız. Hayatımızın temel noktası yapacağız. Eğer karşımızda bir patoloji varsa bu iki kelimedenden birisinin veya her ikisinin belirli dozda ve dozajda eksikliğini gördüğümüzden olacaktır. Yani karşımıza gelen herhangi bir psikopatoloji hangi konuda ne kadar ayrılmış, hangi konuda ne kadar birey ve özerk olarak karar vermiş. Uygulamanın sorumluluğunu alarak devam etmiştir. Eğer bir insan bunları yapamamışsa bir insan ayrışma ve bireyleşme konusunda bir engelle karşılaşmışsa bu engel karşısında kişi nasıl semptom oluşturmakta kendisini nasıl korumakta bunun çeşitli varyasyonlarını görmek mümkün olacaktır.

Bu ayki konumuz Masterson yaklaşımı... Masterson biliyorsunuz Amerika doğumlu ve Amerika'da yetişmiş bir bilim adamı. Yakın tarihte kendisini kaybettik. Toprağı bol olsun diyeceğimiz, bilim tarihine inanılmaz katkıları olan psikoterapi tarihine inanılmaz katkıları olan çok değerli bir bilim insanı. Kendisi ile tanışmak, konuşmak bir miktar eğitim almak şerefine erdim. Bu benim için gerçekten onur verici bir şey.

Türkiye'de Psikoterapi enstitüsü olarak Masterson yaklaşımını anlatma, tanıtma ve öğretme gibi bir fonksiyon üstlendik. Masterson'ı ülkemizde bilen ve tanıyan yoktu. Kuramcılığı bilmiyorduk, psikolojiye, psikoterapiye ve psikiyatriye katkılarını bilmiyorduk. Bir vesile ile kendisi ile tanıştık. Bunlar hep kitaplar ve makaleler üzerinden olur. Tesadüfen elime geçen bir makalesini okuduğumda çok şaşırdım. Çünkü yıllardır uyguladığım bir sistemin teorik bir alt zeminin orada bu-

lunmuş olması beni hayretlere düşürdü. Büyük bir aşk ve büyük bir sevgiyle ben o kitabı tekrar tekrar okudum. İlk okuduğum kitap olmasına rağmen bu kitap hala basılmadı.¹ Ondan sonraki bütün kitaplarını bastırıldı. Bu kitap Masterson'ın Kernberg ile Kohut'un temsilcisi olan Marian Tolpin ve kısa dinamik psikoterapinin ve destekleyici psikoterapinin temsilcisi olan Peter E. Sifneos'un yuvarlak masa müzakere toplantılarının kitap haline getirildiği bir çalışmaydı. Bu kitap çok hoş bir kitap. Ben o kitabı okudum, ilk defa o kitapta terk depresyonu kavramını gördüm. Bu nedir diye anlamak için çok uğraştım. Sizin bazı teori kitapları okuyup ta anlayamadığınız veya ben burada slaytları sizlere okuyup ta kavrayamadığınız konuyu daha sonra Türkçe olarak anlattığımda çok basit geliyorsa gerçekten o terk depresyonu kuramını ben anlayabilmek için çok uğraştım ve çok emek verdim. İngilizce bir metin, ama benim İngilizcem yetersiz. Tercüme etmeye çalışıyorum bir türlü oturmuyor. Yani gerçekten tercüme faaliyeti çok önemli bir faaliyet. Bir medeniyetin bir başka medeniyet ile buluşma anı diyebiliriz.

Buradan ben zaman zaman nostalji ve anılara gidiyorum. İzin verirseniz de gideceğim. Bu kitapta böyle sıkıntılar yaşayınca dedim medeniyetlerin değişmeleri, medeniyetlerin buluşmaları bir sarkaç halindedir. Binlerce yıl içerisinde. Bu sarkaçta genellikle doğu batı ekseninde bir salınım olmuştur. Mezopotamya kültürü yani bizim Fırat ve Dicle arasındaki kültür baktığımızda dünya kültürünün beşiği ve merkezidir. Bu dünya kültürünün, folklorunun medeniyetlerinin merkezi olan Mezopotamya burnumuzu kıvrıp baktığımız o kültürden inanılmaz medeniyetler fıskırmış. Bu medeniyetler batı medeniyetini etkilemiştir. Batı medeniyeti yükselişe

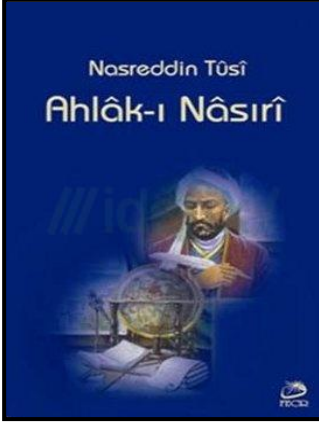
¹ <http://yavin.psikoterapi.com/psikanalitik-psikoterapilerin-karsilastirilmesi>

geçtiği dönemlerde doğu medeniyetleri çökmüş ve gelişimsel bir duraklamaya uğramıştır.

İnsanın hayatındaki ayrışma ve bireyleşme süreçleri gibidir. Bu ayrışma ve bireyleşme süreçlerinde engelle karşılaşılan bir medeniyet bütün canlılar gibi doğup büyüüp gelişip ölmektedir. Bunu da ilk defa ortaya koyan İbn-i Haldun'dur herhâlde değil mi? Kuzey Afrikalı sosyolog. Kursiyer F'ye bakıyorum, onun bu konularda fikir sahibi olan değerli bir arkadaşımız olduğunu düşünüyorum. Bununla ilgili neler okudu bilmiyorum. Toplumların ve medeniyetlerin kuruluşu doğma, büyüme ve gelişme şeklindedir. Bizim (Psikoterapinin) bir tarafımızda aslında sosyolojidir ve öğrenmemiz gerekir. Felsefe, din bilimi, teoloji, antropoloji bilimlerini eğer bir psikoterapist oluyorsanız bilmeniz gereken, en azından fikir sahibi olmanız gereken alanlardır diye düşünüyorum. Medeniyetler bir birlerine evrilirken ve dönüşürken bu işleri yürüten insanlar iki medeniyetin buluştuğu noktada, özellikle sınır nokta tercüme faaliyetleridir. Yani diğer bir medeniyeti anlayan ve kavrayan birkaç kafa o medeniyetin kitaplarını doğuya tercüme etmiştir. Doğu medeniyetinin kitaplarını da batıya tercüme etmiştir. Ben insan psikolojisinin kaynaklarını Türkiye'de yıllardır köklerini araştırıyorum.

Yaptığım çalışmalarda psikoloji kavramı ve kişilik bozuklukları kavramı İslam âleminde ve Türk medeniyetinde nasıl isimlendiriliyor ve çözümleniyordu? Yani bizdeki psikiyatrik hastalıkların tedavisi veya da psikologların psikoterapi dedikleri yardım dedikleri 50 yıldır yok. 50 yıl önce de bu insanlar şizoidi, borderline'dı, bu insanlar narsistti, bu insanlar nevrotikti, bu insanlar obsesifti. Bunlar 100 yıl, 200 yıl öncede vardı. 1000 yıl öncede, 5000 yıl öncede borderline, narsist ve şizoid insanlar vardı. Peki, bu insanları toplum absorbe ediyorlardı? Aileler bunları nasıl düzenliyor ve dönüştürüyordu? Mutlaka bütün kültürler bunlar için bir çıkış yolu bul-

muştur düşüncesi ile yapmış olduğum incelemelerde özellikle Osmanlı ve Selçuklu döneminde psikolojinin karşılığının Ahlak, Hulk, Huydan türeyen mizaç ve karakterden türeyen yapıların nasıl düzenleneceğine dair iki tane kitaplar olduğunu gördüm. Ahlak kitapları denilen kitapları incelemeye başladım.

Bunlar medreselerde psikoloji kitapları olarak okutulan temel kitaplarıdır. Bunların peşine düştüğümde bütün ahlak kitaplarının kaynak kitap olarak Ahlak-ı Nasiri isimli Nasrettin Tusi'nin kitabına atıf yaptığını gördüm. Bunun hikâyesini anlatmış mıydım sizlere? Şimdi bu kitaba baktığımızda bu kitabının kaynaklarının bir Aristo ve batı medeniyetine atıf yaparken insanı anlatma evreni anlatma kavramının doğudan batıya, batıdan doğuya aynı kaynağın değiştiğini gördüm.

Mesela insanın Anasır-ı Erbaa denilen bir madde var. Hani meşhur Cem Yılmaz'ın hava ateş su dediği şey vardı ya. Gora filmini seyrettiniz mi?

Kursiyerler evet diye cevap verdiler.

Tahir Özakkaş: “Tahta değil başka bir şey olması lazım, tahta tahta dediği.” İşte bu Anasır-ı Erbaa dört unsur demektir. Bu dört unsurun bütün canlıları ve evreni oluşturduğuna inanan temel bir düşünce vardır. Sanki bu düşünce bütün İslam kültürü kitaplarında Müslümanlara ait bir düşünce gibi aktarılır. Bunlar nelerdir? Ateş, su, toprak ve hava unsurlarının birleşmesinden meydana gelen bir evren bir yaratılış kavramı vardır.

Bu kavramın kaynağı batı medeniyetidir. Batı medeniyetinden doğuya intikal etmiş. Doğudan tekrar batıya gitmiş. İnsanı anlatırken de, insanın bu dört unsurdan oluştuğunu Anasır-ı Erbaa'da ateşten, sudan, havadan ve topraktan oluştuğunu söylemiş. İnsanların celallendiğinde, kabardığında biz buna agresyon üniti diyoruz. 2012 yılında çok havalı oluyor, libidinal üniten karşısında agresyon üniti diyoruz. Ona diyor ki, ateş özellikleri fazla olan bir insan karakterolojisi, agresyon üniti ortaya koymayıp ta daha çok libidinal üniti gösteren annenin yanında tam bir makine olarak ona uyum gösteren kişilik yapısına da "Toprak Karakteri" fazla olan sakin, sessiz, kimseye bulaşmayan karakter özellikleri diyor. İşte bu dört karakter özelliği dengeli olan insana dengeli insan adaletli insan diyor. Dengeyi bozan insanlara da zalim insan, zulüm kar olan insan diyor. Kime karşı? Kendisine karşı zalim ve zulüm kar olan insan ismi veriliyor. Burada dengelerden bahsediliyor. Bu dengelerinde belirli organlar tarafından temsil edildiğini, safravi

olan, karaciğer ağırlıklı olan, balgami olan vesaireler olarak tanımlanıyor. Şimdi bu tanımlara bakarsanız Erzurumlu İbrahim Hakkı'da falan görürsünüz. Bunların kaynakları arasında batıdan doğuya doğudan batıya bilim gelişene kadar. İnsanların kafasındaki bir evren ve insan tasarımının her dünyada ulaştığını.

Baktım ki bizim psikoloji ile ilgili kitaplarımızın ve kaynaklarımızın çok yetersiz olduğunu ülkemiz adına görünce bu faaliyetlerin en azından bizler tarafından yapılması ile ilgili bir kanaat hasıl oldu. Değerli bir arkadaşımı ikna ettim. Onun parası vardı, bende o zamanlar para yoktu. Dedim, bu

çok önemli bir fonksiyondur. Önemli bir medeniyet işidir. Medeniyetlerin buluşmasıdır. Gel şu batı kaynaklarında ki psikoterapi kitaplarını Türkçeye çevirttirelim. Arkadaşımızda sağ olsun gaza geldi. Bir yayın evi kurdular. Bu yayın evinde tespit ettiğim kitapları tek tek Türkçeye çevirmeye başladı. Bu değerli yayın evinin sahibi olan litera yayın evindeki arkadaşlarımız medeniyetlerin buluşmasına aracılık edecek ve bundan sonra Türkiye’de yetişecek olan psikologların ve psikoterapistlerin okuyacağı kitapları belirli mütercimlik faaliyetlerinden sonra ortaya koydular. Şunu anlıyorum ki, mütercimlik faaliyetleri o kadar önemli o kadar önemli ki bir başka medeniyetteki zihinsel yapıyı bizim ülkemizin insanına sunuyorsunuz. Mütercimin kafasında nasıl bir dağarcık varsa, nasıl bir zenginlik varsa o zenginlik ülkeye giriyor. Eğer mütercimin kafasında dar bir alan varsa, o alanla ilgili uygun kelimeleri kuramamışsa bütün faaliyetler o zihinsel aktivitenin devamı olarak ortaya çıkıyor.

İşte ben o ilk kitabı okuduktan sonra terk depresyonu kavramını anlamakta ve kavramakta zorlandım. Üzerine düşününe düşününe bu kitap faaliyetlerini devam ettirince bir anda kitapların ortasına düştük. Masterson’ın tüm kitaplarını tek tek tercüme ettiğimizde o öğrenemediğimiz ve anlayamadığımız kavramın aslında ne kadar basit bir kavram olduğunu ama başka bir medeniyetin bakış tarzıyla o zihinsel aktivite ve anlamayla bunun ne kadar zor bir iş olduğunu gördüm. Ama olayı kavrayıp ta; “Ma ma” hecelerini ayrı ayrı okuduğunuzda hiçbir anlam ifade etmeyipte “Mama” bizim çocuklara yedirdiğimiz

mama anlamını kavradığınız noktada çok emek vermiş oluyorsunuz. “Ma ma” heceleri “Mama” olunca kavrama, iç görü ve anlama noktalarına geliyorsunuz. İşte bu şekilde tercüme faaliyetlerinde biz “Ma ma” heceleri “Mama” haline getirmenin keyfini ve zevkini yaşadık. İşte bu tarihi bir ana tanıklık ederek batıda gelişmiş olan bu psikoterapi bilgisini ülkemize mütercimler faaliyeti ile aktarma ve bunun editörlüğünü yapma gibi bir şeref ve onuru devam ederken ana ekseninde Masterson’ın kitaplarının bulunduğu biliyorsunuz. Masterson’dan başlayarak Masterson’ın kaynakları olan bu ay göreceğimiz, Mahler’den, Bowlby’den, Mary Ainsworth, Daniel Stern ve Allan Schore’dan beslenmelerini anlamaya çalıştık. Madem bizim hocamız belirli kaynaklardan beslenmiş o kaynaklara da gideriz diyerek Melanie Klein’in aç gözlülük dediği ve ağır patoloji olarak değerlendirdiği bütün kaynakları alacağım dışarıda hiçbir şey bırakmayacağım isteği ve arzusu ile bütün kaynaklara doğru yolculuğumuz devam ediyor. İnşallah bunun adı aç gözlülük değildir. Çünkü paylaşıyoruz, şükran doğru gittiğimizi umuyoruz. Evet, iyi bir giriş ve özet oldu.

Masterson ile bizim enstitünün bu şekilde buluşmasını bu şekilde özetledikten sonra bizim kafamızdaki psikoterapi kuramcılarının bulunduğu noktalarla ben şahsım adına kendim adına bulunduğum noktayı değerlendirdiğimde Masterson’ın kitaplarını büyük bir solukla okumaya, tercüme ettirmeye ve anlamaya çalıştık. Biz bunu Freud, Masterson, Kernberg ve Kohut gibi insanların 50—100 yıl önce öldüğüne inanıyorduk. Biz bu konuda araştırma yapmaya başladık. İnternet denilen şey dünyayı bir köy haline getirince Masterson denilen zatın yaşadığını öğrendik. Ben buna inanmadım; “Masterson hayatta ve yaşıyor” olacak şey değil. Bu kitapların kaynak kitaplar olması nedeniyle okuduğumuzda bu insanların benim zihnimde öldüğü, buna ödipal mi dersiniz, otokastrasyon mu der-

siniz, agresyon üniten kuramcıları öldürme isteğimi dersiniz, hiç birisinin hayatta olacağına dair bir kanaatim yoktu. Yani böyle tanrısal bir kitabı okuyor gibi okuyorsunuz?

Kursiyer B: *İdealize de ediyor olabilirsiniz.*

Tahir Özakkaş: Yok, ölmüşler diyoruz. Bu gün yaşamaları mümkün değil diyoruz. Bunlar 40–50 yıl önce biz doğduğumuzda ölmüş insanlar olarak, Freud’un akranları olarak kuramcıları bu şekilde düşünüyörüz. Böyle bir bu benim bireysel fikrim. Ben Masterson’ın yaşadığını öğrenince şok oldum. Madem adam yaşıyormuş, ben bununla görüşmek zorundayım. Bir şekilde peşine düştük. Yazışmalar ve telefon görüşmeleri yaptık. Ardından bizi Amerika’ya davet etti. Onunla bir Fransız lokantasında Çin ördeği yedim.

Kursiyer Ç: *Pekin ördeđi.*

Tahir Özakkaş: Evet, Pekin ördeđi.

Kursiyer: *Portakallı mıydı?*

Tahir Özakkaş: Evet. Fransız lokantasına gittik, adam bir sürü menü falan okuyor. Hiç birisini ben anlamadım. Jerry KATZ vardı, yanımda oturuyordu. Judith PEARSON, Amandy CASSIDY ve Masterson ve Masterson’ın eşi vardı. Yemekte bir de Cenk Bey vardı. Dedim, ben bunları anlamıyorum. Bir baktım orada (Menüde) “Duck” var. Sınıfta gülüşmeler.

Kursiyer: *Donald Duck’tan bağlantı kurdunuz.*

Tahir Özakkaş: Evet. Duck var, bu duck o duck mu? Ben o zaman bundan istiyorum dedim. Diğerlerini ne bileyim. Bilmediğim aş ya karın ağrıtır ya baş. Türkiye’de bize böyle bir söylemişler bizde buna uyduk. Biz oturduk efendi efendi “duck”umuzu yedik. Masterson ile olan bu güzel ilişkiden sonra aramızdaki bağlantı arttı.

Kendisi ile bir toplantı yaptık, toplantıda onunla bir pazarlık yaptık. Bunları benden dinlemediniz değil mi?

Kursiyerler hayır diye cevap verdiler.

Tahir Özakkaş: Masterson'ın New York Manhattan'da 60 numarada bir dairesi var. Birleşmiş Milletlerin hemen arka tarafındaki caddede üç dört basamakla inilen bizim burası gibi kısmı bodrum katı diyebileceğiniz bir kat. Her halde bir 60 metre karelik, üç odalı bir küçük daire. Onun bir odası kendi odası, diğer odalar da kiraya verilmiş, terapistler vardı çalışan. 4-5 metre karelik bekleme salonu var. 3-4 sandalye var. İlk önce o ofis beni hayal kırıklığına uğrattı. Ben üzüldüm. Daha büyük bir ofisi hak ettiğini ya da olması gerektiğini düşündüm.

Kursiyer Ç: Narsistik incinme.

Tahir Özakkaş: Narsistik incinme olabilir. Aslında bir incinme duygusu, yani bu insanlar çok değerli insanlar bu Amerikalılar bu insanların neden değerini bilmiyorlar diye. Yani kuramcıların o kadar da zengin olmadığı gerçeği... Sınıfta gülüşmeler.

Kursiyer Ç: Tokat gibi yüzünüze çarptı.

Tahir Özakkaş: Çarptı. Biz içeri girdik, 25-30 metre karelik muayene odası. Bir duvar kitaplarla kaplı, bir duvar mezun ettiği öğrencilerle çekmiş olduğu küçük boy fotoğraflarla kaplı. Bir köşede masası var. Bir tarafı cam caddeye bakıyor. Duvar kâğıtları kalkmış. Herhâlde bir 20-25 yıllık var. Masası bir 30 yıllık var her şey dökülüyor. Orada hep beraber oturduk Türkiye'deki siz değerli arkadaşlarımıza Masterson kuramını aktarmak istediğimizi, öğretmek istediğimizi söyledik. Çok şaşırdı. Zaten daha önce telefon görüşmelerimiz ve yazışmalarımız vardı. Bundan çok büyük bir onur duydu. Adamın gözleri ışıldadı ve çok sevindi. Yani dünya denilen

bir gezegen var. Dünya denilen gezegende Asya denilen bir kıta var. Orada Türkiye denilen bir ülke var. Orada yaşayan psikoterapistler var. Onların arasından iki delikanlı geliyor. Diyor ki;

“Biz sizin kitaplarınızı Türkiye’de okuduk. Sizin kuramlarınızı Türkiye’deki meslektaşlarımıza öğretmek ve anlatmak istiyoruz. Zaten bunları biz yıllardır anlatıyoruz, ama özünü kavramak istiyoruz bu konuda bize yardımcı olur musunuz?”

Kendi programını verdi. O programı daha önceden biliyorduk. Lisans eğitiminden sonra Post (Cost of Living) sanki bir master eğitimi gibi aynı bizim burada uyguladığımız devletten bağımsız özerk bir şekilde Masterson enstitüsü olarak bir program izliyor. Üç yıllık terapist yetiştirme, o terapistlerin arasından da uygun gördüklerine iki yıllık süpervizyon hizmeti vererek eğitmen olarak yetiştiriyor. Onları eğitmen olarak onları onaylayan bir kurum. Sanal bir kurum aslında. Binası çerçevesi Masterson bu kurumu 5–6 dönem 10–15 öğrenciden oluşan her halde bir 60–70 öğrenci yetiştirmiş. Fakat kurumsallaşamamış yavaş yavaş sönmeye yüz tutmuş olan bir ateş gibiydi. Biz o ateşi biraz alevlendirdik, canlandırdık. Bize dediler ki bizim buradaki 3 yıllık eğitimi bitirmeniz lazım. Ondan sonra ancak Masterson yaklaşımı ile ilgili bir eğitmen olabilirsiniz. Dedik ki, bizim buraya 3 yıl süreyle eğitime gelmemiz mümkün değil. Zaten sizin anlattığınız programa baktığımızda siz Mahler’i anlatıyorsunuz, Freud’u anlatıyorsunuz, dürtü çatışma kuramını anlatıyorsunuz, ego psikolojisini anlatıyorsunuz, Kohut’u anlatıyorsunuz, nesne ilişkilerini anlatıyorsunuz, Stern’i ve Allan Schore’u anlatıyorsunuz. Bizde zaten derslerimiz de bunları anlatıyoruz. İlave olarak bir de Masterson yaklaşımını anlatıyoruz.

Sizin eğitim programınız 400–450 saatlik bir eğitim programı bizim eğitim programımız 900 saatin üzerinde bir eğitim programı

dolayısı ile sizin anlattığınız konuların % 80-90'ı bizim öğrencilerimize aktardığımız konular. Geriye % 10-20 gibi bir farklılık kalıyor. O da bu sürede nasıl telafi edilir. Bizim burada tecrübe eksikliğimiz var, süpervizyon eksikliğimiz var dedik. Bir şekilde Masterson'ı ikna ettik. O zaman dedi ki aranızda bir arkadaşınıza ben süpervizyon vereyim dedi. Onu iki yıllık süreçte eğitmen olarak yetiştirelim. 2 kişi gelmişsiniz 2 kişi olsun dedi. Bizde mezun olan birinci dönem arkadaşlarımız 16 kişiydi 16 kişi olsun dedik. Hepsi süpervizyon hizmetinden yararlı olsun dedik. Sonuçta pazarlık edilebilir 8 kişide anlaştık biz. Yani 8 kişiyi iki yıllık bir süreç içerisinde eğitmen olarak, süpervizör olarak yetiştirme olarak bir çalışmayı başlatmak üzere anlaştık. Ardından bizim süpervizyon hizmetleri ile ilgili kısma geldik. Saatine 250 dolar istedi. Biz dedik biz bu parayı ödeyemeyiz, bizim arkadaşlarımız gariban biz sizin gibi zengin değil falan filan derken el tutuştuk bir pazarlık, bir pazarlık sonunda 90 dolarda anlaştık. Sınıfta gülüşmeler.

Kursiyer MO: Kayserili olmanın avantajları.

Tahir Özakkaş: Evet, Kayserili olmanın avantajları. Fakat daha sonra bu Kernberg'te işlemedi. Onun saatini 300 liradan alıyoruz. Böyle gidiyoruz işte. Bu süreç böyle artarak devam etti, bu süreç böyle derinleşti. Bu arada maalesef Masterson bir iki yıl içerisinde vefat etti. Görüşmelerden sonra Alzheimer'ı başlamıştı. Unutmaları çok yoğundu, Alzheimer'ı gittikçe şiddetlendi. Bir özel bakım merkezine yatırılmak durumunda kaldılar. Bir süre sonra vefat etti.

Ardından Kernberg'in yaşadığını duyduk, inanmadık. Çünkü Kernberg'i anlatıyor, baştan beri rahmetli diyor, ama adam hiç rahmetli değil. Taş gibi duruyormuş. Aslında Kernberg ile de benzer ilişkilerimiz oldu. Biliyorsunuz onu da buraya getirdik. Şu anda onunla da kurumsal olarak işbirliğimiz devam ediyor. 3 arkadaşta

Kernberg'in eşinden haftalık olarak süpervizyon alıyoruz. Onlarda çok arzu ediyoruz ki Türkiye'deki aktarım odaklı psikoterapinin eğitimcilerinin yetiştirilmesi şeklinde çekirdek bir eğitim. Şu anda bir grup Avrupa'da var. Hollanda'da 4-5 kişiyi yetiştirmişler. Onlar aktarım odaklı psikoterapiyi Avrupa'ya öğretiyorlar. Bizi de Türkiye de merkez olarak seçtiler. Birçok konuşmalar vesaire oldu. Sonuçta bizde karar kıldılar. Bizi sevdiler, biz yemeği falan çok güzel yediriyoruz, pastaları falan çok güzel yediriyoruz. Bu insani özellikler onları çok etkiliyor. Aslında bizim kültürel olarak Akdeniz sıcaklığı ile verdiğimiz duygular. Onlarda böyle bir süreci bizimle yapmaktan keyif alacaklarını söylediler. Onlarla da iki yıllık sürecimiz başladı, devam ediyor. Önümüzdeki aylarda aktarım odaklı terapiyi sizlere anlatmak durumunda kalacağız. Hanna'yı anlatacağız, Fonagy'i anlatacağız, Allan Schore'u anlatacağız. Anlatacağımız epey bir şey var. Bunların hepsini entegre edeceğiz.

Şimdi Masterson ile tanışma faslını bitirdikten sonra terk depresyonu kuramının doğuşu ile ilgili kısma geçebiliriz. Tarihsel süreç içerisinde Masterson genç bir psikiyatrist olarak tıp fakültesini bitirdi. Duygu durum bozuklukları, şizofreni, paranoid bozukluk, akut psikozlar, beyin sendromları, depresyonlar, obsesyonlar kendisini psikiyatrinin içerisinde kendisini böyle çalışmalarını sürdürüyor. Bu üç günün sonunda Masterson yaklaşımından kısa bir test olacaksınız. Satır aralarında bütün soruların cevaplarını söyleyeceğim. Çok dikkatli dinlemenizi istiyorum. Bu sorular Masterson tarafından hazırlanmış sorular. Masterson eğitim bittikten sonra bir sınav yapıyor. Bu sınavın soruları. Sizlere bu sorular dağıtılacak, sizlere cevap kâğıdı verilecek. Onları okuyacağız.

Masterson bir hastaneye atanıyor.

Kursiyer: Hocam Masterson sertifikası alacak mıyız?

Tahir Özakkaş: Quiz sertifikası veririz. Masterson ekolü çok hoş. Ben okudukça çok seviyorum. Daha doğrusu bizim ülkemizin problemlerine o kadar “cuk” oturuyor ki! Birçok kuram biraz afaki kalıyor. Özellikle uygulamada, uyguladığım noktada afaki kalıyor. Ama Masterson gerçekten temel problemlerine ayrışma ve bireyleşme problemlerine o kadar “cuk” oturuyor. Masterson’ın ilginç tarafı Japonya’yı incelemiş. Japonya kültürü bizim kültürümüze çok yakın bir kültür. Oradaki kişilik tipolojisini incelediği için Japonya ile ilgili yazdığı şeyleri Türkiye ile ilgili yazdığı şeyler olarak değiştirebilirsiniz. Türk toplumunda çocuk yetiştirme, erkek ve kız çocukları arasında farklılığın oluşması erkek çocuğunun kutsanması, kızın baskılanmasının tüm özelliklerine ve narsistik patolojilerin ülke bazında bir çocuğunun açık ve ya gizli narsistik olduğunu anlayabilirsin kursiyer F anlatabildim mi? Bir kültürel problem aslında baktığımız zaman. Onun bunu kültürel ve sosyal bazda yakalamış olması çok ilginç. İsrail ve Japonya’yı incelemiş. Kendi kuramıyla iki kültürün yapısını karşılaştırmış. Yarım saatlik bir girişten sonra lafi uzatmayalım. Bu yarım saatlik girişten soru çıkar mı diye düşünüyorum?

Kursiyer Ç: İsterseniz on tane soru yazıp ben vereyim size.

Tahir Özakkaş: Vallahi iyi olur. Masterson kuramında süpervizyon hizmeti ücreti yüzde kaç indirilmiştir. Süpervizör sayısı kaçtan kaç çıkarılmıştır? Ülkemiz adına nasıl bir başarı olmuştur.

Masterson’ın gittiği hastane ergenlerin tedavi edildiği yataklı bir hastane. Aynı bizde tayin edilme olduğu gibi orada görevlendiriliyor. Görev talep ettiğinde verildiği hastane ergenler üzerine çalışan bir hastane. Ergenlerin çeşitli krizlerle, intihar teşebbüsleriyle, depresyonla, bipolar bozuklukla, şizofreni ile bir takım şikâyetlerle bu hastaneye bunlar yatırılıyorlar. Bu da bir psikiyatrist olarak psi-